

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาารูปแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทงานจักสาน อ.สารภี จังหวัด เชียงใหม่ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานจักสานของชุมชน อำเภอ สารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาข้อมูลของวัตถุดิบ กรรมวิธีการผลิต และรูปแบบผลิตภัณฑ์จักสาน นำไปสู่การสร้างแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ มุ่งประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และเพื่อ ประเมินความพึงพอใจรูปแบบผลิตภัณฑ์งานจักสานที่เกิดจากการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์

ให้กับชุมชน คือ อำเภอสารภี เพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้วัดในการวิจัย
- 3.3 ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 3.4 ประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้งานผลิตภัณฑ์จักสาน ผู้ผลิตและจำหน่ายงานหัตถกรรม จักสาน ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และประชากรในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงกับอำเภอ กลุ่มเป้าหมาย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างตาม แนวคิดทฤษฎีของ Krejcie and Morgan ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน ประกอบด้วย

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานจักสาน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน
- ประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้สนใจผลิตภัณฑ์งานจักสานในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 75 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หัตถกรรมงานจักสานที่เกิดจากการพัฒนาของ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างงานหัตถกรรมงานจักสาน ที่เกิดจากการพัฒนาประกอบด้วย

1. ความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย
2. ความเหมาะสมกับความสวยงาม
3. ความเหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิต

3.2 เครื่องมือที่ใช้วัดในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็นดังนี้

3.2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเครื่องจักสานของชุมชน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยแบ่งเครื่องมือในการเก็บข้อมูลก่อนการวิจัย โดยแบ่งเป็นแบบ สัมภาษณ์ 1 ชุด และแบบสอบถาม 1 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจักสาน จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

ชุดที่ 2 เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่าง สอบถามก่อนการวิจัย เพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญ (ผู้ผลิต, นักวิชาการ, อาจารย์, บุคคลากรที่เกี่ยวข้อง) จำนวน 5 คน และประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 75 คน รวมเป็น 80 คน ผู้วิจัยแบ่งเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาแล้ว โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามรูปแบบผลิตภัณฑ์และการใช้งาน แบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์แบบปลายเปิด

3.2.2 เพื่อศึกษาข้อมูลของวัตถุดิบ กรรมวิธีการผลิต และรูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานนำไปสู่การสร้างแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่เกิดจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานรูปแบบใหม่ เมื่อได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เพื่อจัดทำแบบประเมินเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของกลุ่มหัตถกรรมงานจักสาน จังหวัดเชียงใหม่ ประเมินโดยประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สอบถามรูปแบบด้านผลิตภัณฑ์ แบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์แบบปลายเปิด

3.2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจรูปแบบผลิตภัณฑ์งานจักสานที่เกิดจากการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์งานจักสานอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

เกณฑ์การวัดระดับตัวแปร

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวัดระดับตัวแปร โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (ธีรยุทธ พึ่งเกียรติ. 2543 : 39) ดังต่อไปนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านรูปแบบงานจักสาน จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับดีมาก

3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านรูปแบบงานจักสาน จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับดี

2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านรูปแบบงานจักสาน จังหวัด เชียงใหม่อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.20 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านรูปแบบงานจักสาน จังหวัด เชียงใหม่อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านรูปแบบงานจักสาน จังหวัด เชียงใหม่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์

3.3.1 การสร้างแนวคิดในการออกแบบ

ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิจัย เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัย สอบถาม และ สัมภาษณ์กลุ่มประชากรแบบเจาะจงเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้บริโภคอย่างแท้จริง เพื่อให้ได้ผลจากการศึกษาแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานจังหวัดเชียงใหม่ ให้มี ประสิทธิภาพในด้านรูปแบบที่น่าสนใจ และโดดเด่นรวมถึงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมาใช้ในการ กำหนดแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์

3.3.2 การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นการนำวัสดุจากชุมชน สีเส้นลวดลาย และข้อมูล เพื่อมุ่งเน้นเพื่อ สนองประโยชน์ทางการตลาดด้านต่างๆ ได้แก่ การแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างความทรงจำ น่า ประทับใจ คุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ได้อย่างชัดเจน และความสวยงาม สามารถจำหน่ายได้

3.3.3 การประเมินและการออกแบบ

นำผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ มาวิเคราะห์หารูปแบบที่เหมาะสมและสามารถ ผลิตได้จริง เพื่อใช้ประกอบการประเมินความพึงพอใจด้านต่างๆ ของกลุ่มเป้าหมาย และนำมาสรุปให้ เหลือผลงานชิ้นสุดท้าย แล้วนำไปพัฒนาปรับปรุงและสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ ต่อไป

3.4 ประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์

การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 80 คน โดยการ ใช้ แบบสอบถามประกอบต้นแบบผลิตภัณฑ์ตัวอย่างที่เสร็จสมบูรณ์ โดยวัดความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์งาน จักสาน ของจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. ความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย

- 1.1 ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน
- 1.2 ผลิตภัณฑ์มีหน้าที่ใช้สอยมากขึ้น
- 1.3 ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย
- 1.4 ผลิตภัณฑ์ตอบสนองการใช้งานได้ดี

2. ความเหมาะสมกับความสวยงาม

- 2.1 ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม
- 2.2 ลวดลายมีความสวยงาม
- 2.3 วัสดุมีความสวยงาม

2.4 รูปทรงมีความสวยงาม

2.5 ความสวยงามของการผสมผสานระหว่างวัสดุอื่น

3. ความเหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิต

3.1 วัสดุความเหมาะสมกับกรรมวิธีการผลิต

3.2 วัสดุมีความแข็งแรงทนทาน

3.3 การผสมผสานระหว่างวัสดุ

3.4 กรรมวิธีการผลิตที่เหมาะสม

3.5 ง่ายต่อการทำความสะอาด

3.6 สามารถจำหน่ายและสร้างรายได้

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

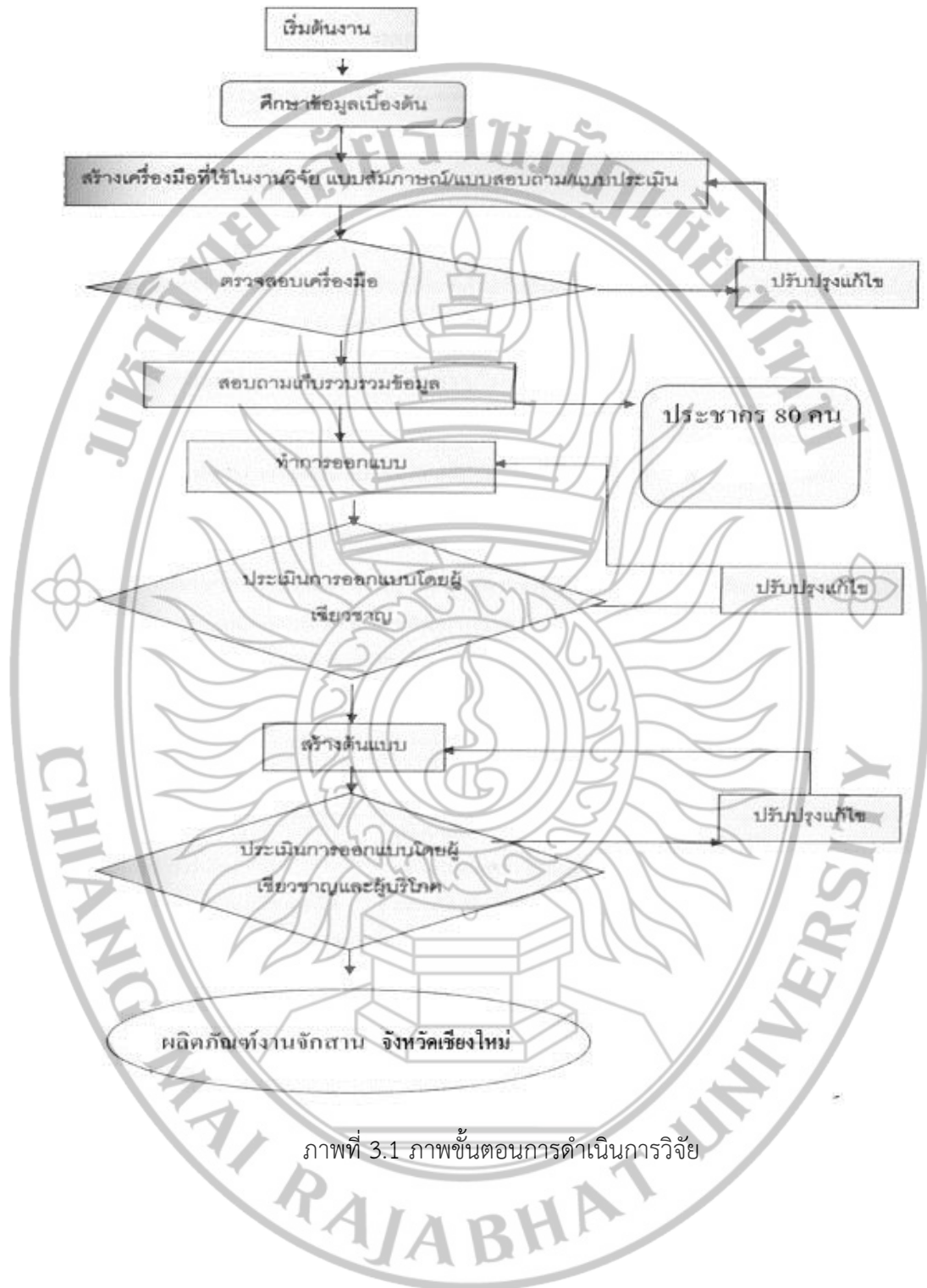
ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสารและงานวิจัย โดยเป็นการวิเคราะห์ที่ใช้หลักทฤษฎีเหตุผลมา
นำเสนอในรูปแบบการบรรยายเพื่อหาความจริง ความคิดเห็นในด้านหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ผลิต
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์แบบสอบถามและแบบประเมินที่ผ่านการกรอก
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้
 - 3.1. ค่าความถี่และร้อยละ
 - 3.2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 3.3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ภาพที่ 3.1 ภาพขั้นตอนการดำเนินการวิจัย